

SN 2/21

Izjava članova i članica Europskog vijeća

I. COVID-19

1. Odlučni smo nastaviti surađivati i koordinirati svoje djelovanje u svrhu borbe protiv pandemije i njezinih posljedica. Epidemiološka situacija i dalje je ozbiljna, a nove varijante predstavljaju dodatne izazove. Stoga moramo zadržati stroga ograničenja i istodobno pojačati napore kako bi se ubrzala opskrba cjepivima.
2. Zasad je potrebno ograničiti neobvezna putovanja. Pozdravljamo donošenje dviju preporuka Vijeća o putovanju unutar EU-a i u EU, prema kojima se ograničenja mogu uvesti u skladu s načelima proporcionalnosti i nediskriminacije te uzimajući u obzir specifičnu situaciju prekograničnih zajednica. Mora se osigurati neometan protok robe i usluga unutar jedinstvenog tržišta, među ostalim koristeći se zelenim trakama.

3. Cijepljenje je sada započelo u svim našim državama članicama, a svojom smo strategijom cijepljenja svim državama članicama osigurali pristup cjepivima. Unatoč tome, trebamo hitno ubrzati odobravanje, proizvodnju i distribuciju cjepiva te cijepljenje. Ujedno trebamo poboljšati svoje kapacitete za nadzor i otkrivanje kako bismo što prije utvrdili varijante virusa u cilju kontrole njihova širenja, kako je navedeno u komunikaciji Komisije naslovljenoj „*Inkubator HERA: preduhitrimo opasnost od novih varijanti koronavirusa*”. Podupiremo dodatne napore koje Komisija ulaže u suradnju s industrijom i državama članicama kako bi se povećao kapacitet trenutne proizvodnje cjepiva i kako bi se cjepiva prema potrebi prilagodila novim varijantama. Također podupiremo aktualne napore Komisije u svrhu ubrzavanja dostupnosti sirovina, olakšavanja sklapanja sporazumâ među proizvođačima u cijelim lancima opskrbe, ispitivanja postojećih objekata kako bi se pomoglo u povećanju proizvodnje u EU-u i unaprjeđenja istraživanja i razvoja. Poduzeća moraju osigurati predvidljivost proizvodnje svojih cjepiva i poštovati ugovorne rokove njihove isporuke. Trebalo bi povećati transparentnost u pogledu cjelokupnih napora.
4. Pozivamo da se nastavi raditi na zajedničkom pristupu u pogledu potvrda o cijepljenju i to ćemo pitanje ponovno razmotriti.
5. Ponovno potvrđujemo solidarnost s trećim zemljama i naglašavamo svoju odlučnost da ojačamo svoj globalni odgovor na pandemiju. I dalje smo predani poboljšanju pristupa cjepivima za prioritetne skupine u našem susjedstvu i šire, na temelju zajedničkih načela, te podupiranju globalnog pristupa putem instrumenta COVAX. Pozdravljamo prve planove COVAX-a za distribuciju cjepiva u 92 zemlje s niskim i srednjim dohotkom. Obvezujemo se da će EU doprinijeti pravednim udjelom financiranju Akceleratora ACT.
6. Nastavit ćemo pomno pratiti cjelokupnu situaciju i prema potrebi poduzimati mjere.

II. ZDRAVSTVO

7. Iako kriza uzrokovana bolešću COVID-19 još nije završena, vrijeme je da odmah počnemo jačati buduću otpornost svojeg zdravstva.
8. U skladu s nadležnostima Unije na temelju Ugovorâ radit ćemo na poboljšanju koordinacije EU-a kako bismo osigurali bolje sprečavanje budućih zdravstvenih kriza, pripravnost za njih i odgovor na njih. Kao prioritetno pitanje potrebno je ulagati napore kako bi se osiguralo da EU raspolaže sredstvima potrebnima za osiguravanje dovoljnih količina cjepiva i ključnih zaliha za sve države članice, za potporu cijelom procesu razvoja sigurnih i djelotvornih cjepiva i lijekova, među ostalim ranim ulaganjem u proizvodne kapacitete, te za optimalno iskorištavanje velikih količina podataka i digitalnih tehnologija za medicinska istraživanja i zdravstvenu skrb. Trebalo bi također nastaviti s radom na prijedlozima o zdravstvenoj uniji i na farmaceutskoj strategiji, među ostalim u pogledu pristupa lijekovima u svim državama članicama.
9. Pozivamo Komisiju da do lipnja 2021. predstavi izvješće o iskustvima koja su dosad stečena u vezi s pandemijom bolesti COVID-19. Izvješćem bi, među ostalim, trebalo obuhvatiti razmjenu informacija, koordinaciju, komunikaciju i zajedničku javnu nabavu te način osiguravanja odgovarajućih proizvodnih kapaciteta u EU-u i izgradnje strateških rezervi uz istodobno podupiranje diversifikacije i otpornosti globalnih medicinskih lanaca opskrbe. U vezi s tim radom trebalo bi poduzeti daljnje mjere u drugoj polovici 2021.
10. Globalna multilateralna suradnja ključna je za rješavanje pitanja trenutačnih i budućih prijetnji zdravlju. Predani smo unaprjeđenju globalne zdravstvene sigurnosti, među ostalim jačanjem Svjetske zdravstvene organizacije i radom na međunarodnom ugovoru o pandemijama u okviru te organizacije. U tom kontekstu radujemo se globalnom sastanku na vrhu o zdravlju skupine G-20 koji će se održati u Rimu.

III. SIGURNOST I OBRANA

11. I dalje smo predani provedbi Strateškog programa za razdoblje 2019. – 2024. strateški usmjerenijim djelovanjem i povećanjem kapaciteta EU-a za samostalno djelovanje. Konkretno u pogledu sigurnosti i obrane želimo promicati interese i vrijednosti EU-a te njegovu otpornost i pripravnost za učinkovito uklanjanje svih sigurnosnih prijetnji i izazova. Ponovno ističemo da EU, suočen s povećanom globalnom nestabilnošću, treba preuzeti veću odgovornost za svoju sigurnost.
12. Predani smo bliskoj suradnji s NATO-om, uz potpuno poštovanje načela utvrđenih u Ugovorima i načela koja je dogovorilo Europsko vijeće, te jačanju našeg partnerstva s UN-om i ključnim regionalnim partnerima. Radujemo se suradnji s novom administracijom Sjedinjenih Američkih Država u vezi sa snažnom i ambicioznom transatlantskom agendom koja uključuje bliski dijalog o sigurnosti i obrani. Ta će globalna suradnja imati koristi od snažnijeg EU-a u području sigurnosti i obrane.
13. Poduzeti su važni koraci za poboljšanje sigurnosnih i obrambenih politika, alata i instrumenata EU-a. S ciljem daljnjeg produbljivanja suradnje u području sigurnosti i obrane među državama članicama, povećanja ulaganja u obranu i jačanja razvoja civilnih i vojnih sposobnosti i operativne spremnosti u Uniji, predani smo:
 - jačanju civilnog i vojnog operativnog angažmana Unije, među ostalim putem poboljšanog okupljanja snaga, učinkovitijeg planiranja i zapovijedanja EU-a te snažne provedbe Europskog instrumenta mirovne pomoći, koji bi brzo trebao postati operativan;

- poticanju država članica da bolje iskoriste mogućnosti za suradnju utvrđene u koordiniranom godišnjem preispitivanju u području obrane (CARD) i da u potpunosti iskoriste stalnu strukturiranu suradnju (PESCO) za povećanje ulaganja, spremnosti i kolaborativnog razvoja sposobnosti;
- jačanju europske obrambene tehnološke i industrijske baze, među ostalim brzim donošenjem, stupanjem na snagu i operacionalizacijom Europskog fonda za obranu, te poticanjem sinergija između civilne, obrambene i svemirske industrije, među ostalim u području umjetne inteligencije i disruptivnih tehnologija te uz sudjelovanje MSP-ova. Time bi se trebala poduprijeti naša otpornost u pogledu ključnih tehnologija i strateških lanaca vrijednosti. U tu svrhu pozivamo Komisiju da do listopada 2021. predstavi tehnološki plan za poticanje istraživanja, razvoja tehnologije i inovacija te za smanjenje naših strateških ovisnosti u ključnim tehnologijama i lancima vrijednosti;
- osiguravanju sigurnog pristupa Europe globalnim zajedničkim dobrima (uključujući svemir, kiberprostor i otvoreno more) i poboljšane vojne mobilnosti diljem Unije.

14. S obzirom na sve veći broj i složenost kiberprijetnji, nastojimo ojačati europsku kiberotpornost i sposobnost reagiranja te poboljšati okvir za upravljanje krizama u području kibersigurnosti. Slijedom strategije za kibersigurnost predstavljene u prosincu 2020. pozivamo Komisiju i visokog predstavnika da do lipnja 2021. izvijeste o njezinoj provedbi. Osim toga, pozivamo suzakonodavce da brzo nastave s radom, posebno na revidiranoj Direktivi o sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava (Direktiva NIS 2). Pozivamo i na veću suradnju i koordinaciju kako bi se spriječile hibridne prijetnje, uključujući dezinformacije, te odgovorilo na njih, među ostalim uključivanjem privatnog sektora i relevantnih međunarodnih aktera.

15. Visoki predstavnik predstavio je aktualne napore koji se ulažu u uspostavu ambicioznog Strateškog kompasa za usmjeravanje daljnje provedbe razine ambicije EU-a u području sigurnosti i obrane. Pozivamo visokog predstavnika da, zajedno s državama članicama, nastavi s radom na Strateškom kompasu koristeći se svim instrumentima EU-a u cilju njegova donošenja do ožujka 2022.
16. Europsko vijeće redovito će preispitivati pitanja iz područja sigurnosti i obrane.

IV. JUŽNO SUSJEDSTVO

17. Raspravljali smo o političkoj i strateškoj prirodi partnerstva EU-a s južnim susjedstvom. Ponovno potvrđujemo zaključke Europskog vijeća iz prosinca 2020. i pozivamo Vijeće da pristupi rješavanju pitanja provedbe zajedničke komunikacije Komisije i visokog predstavnika o obnovljenom i pojačanom partnerstvu s južnim susjedstvom, u cilju rješavanja zajedničkih izazova i iskorištavanja zajedničkih mogućnosti putem pojačane suradnje.

Oštro osuđujemo napad na delegaciju koja je u okviru Svjetskog programa za hranu bila na terenskom posjetu na istoku Demokratske Republike Konga. Najdublje suosjećamo s Italijom i izražavamo sućut obiteljima žrtava.